کورد لە هاوکیشەی میحوەربەندی ......
ستار چاوشین

پێش رووخانی بلۆکی سوسیالیستی، دوو میحوەری سیاسی هەبوو، یەکێتی سۆڤیەتی جاران و ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا، ئەم میحوەر بەندی یە بەجەنگی سارد دەناسرا، ولاتان دابەش بوبوون بە سەر دوو زلهێزی جیهانی، پاش هەڵوەشانەوەی یەکێتی سۆڤیەت لە سەرەتای نەوەتەکانی سەدەی بیستەوە، ئەمریکا وەك هێزی یەکەمی دونیا مایەوە، تەنیا لە رێگەی بریارەکانەوە بە ڤیتۆ ریگری لە هەژمونی ئەمریکا دەکرا ئەویش بە کەمی، ئەمە ئەگەر ئەمریکا پێویستی بە بریار ببایە لەو ئاستە، پاش بەهاری عەرەبی بە تایبەت لە گەڵ جەنگی ناوخۆی سوریا، رووسیا وەك جێگرەوەی یەکێتی سۆڤیەتی جاران، لە جاران باشترنا بەڵام هاوشێوەیەك لە جاران لە جەمسەری پێشووی خۆیەوە دەرکەوتەوە، توانی رووبەرووی ئەمریکا ببێتەوەو دەست لە کارو باری جیهان وەربدات، بێتەوەو ناو هاوپەیمانێتی یەکانەوە، لەشکرکێشی بکات، باڵا دەستی سەربازی هەبێت لە ناوچەکە،

تا یەکێتی سۆڤیەت وەك محوری رۆژهەڵات هەڵنەوەشاوە، کورد وەك هێزێك لە نێوان ولاتانی دابەشکراودا لە سەدەی رابردوو هەمیشە قوربانی بوو، لەگەڵ هەڵوەشانەوەی باشور بە راپەرینێك بوبە خاوەنی زەوی، کارگێری و حکومرانی، دەسەڵاتی خۆی، لە بەرنەبوونی دوو جەمسەری کورد وەك هێزێکی نوێ ی لۆکاڵ وە لە بەر باردۆخی ناوچەکە زۆربەی ولاتان بە تایبەت ئەمریکا پشتیوانیان کردو مایەوە،
رووخانی بلۆکی سۆشیالیزم، بۆشایی محوەری رۆژهەلاتی دروست کردبوو ئەم بۆشاییە رێگەی خۆش کرد ئێران وەك دەوڵەتێك لە ناوچەکە خۆی نمایش بکات و دەربکەوێت، رەنگە ئەو کات و ئێستاش ئێران نەوەك هێزی سەربازی و ئابوری وە نەوەك خاوەن پێگەی نیو دەولەتی توانای رووسیای نەبێت، بەڵام نکوڵیش لەوە ناکرێت لە ململانێکاندا توانای هەژمونگەرایی هەبووە لە ناو چەکە،
پاش بەهاری عەرەبی و مانەوەی سوریا و سەرۆکەکەی لە سەر دەستی ئێران و رووسیا، وەك ریسکێك هیشتنەوەی لە بەرامبەر ئەمریکا سوریا و ئەسەد مایەوە، جارێکی تر رووسیای گەیاندەوە ئاستی بلۆکبەندی رۆهەڵات لە بەرامبەر ئەمریکا، لە هەمان کات پێگەی ئێرانیشی لە ناوچەکە بە هێزکرد،

ئێران لە شوێنێك نەوەستا، لە وڵاتانی دراوسێ یەوە پێگەی خۆی و

پانتایی دەسەڵاتی سیاسی گەورەترکرد، لە لوبنان سەرەتا حزب اللە، پاشان تەواوی وڵات، حکومەت و سوپا، لە یەمەن حوسیەکان، لە لە ئێراق(حکومەت، پەرلەمانی زۆرینە، مەرجەعیەت، هێزی سەرباز بە ناوی حشد)ەوە هەمووی لە قازانجی خۆی هێنایەوە، لە سوریاش خودی دەولەت خۆی بە تەواوی لە ژێر فەرمانیدایە،
ئەم باڵا دەستی و هەژمونگەراییەی ئێران، ترسی خستە سەر وڵاتانی کەنداو، لەگەڵ تەواو بوونی جەنگی داعش ئیدی ئێران خەریکی پەرینەوەیە بۆ سنورەکانی ولاتانی کەنداو، بە تایبەت عەرەبستانی سعودیە،
ئەمڕۆ ولاتان لە ڕۆژهەڵات لە نێوان دوو محوەر دابەش دەبن، ئێرانی شیعەو عەرەبستانی سوننە، بە تەواوەتی ئەوە ساغ نەبۆتەوە ئەمریکا بە تەواوی لەگەڵ محوەری عەرەبستانی سعودیەو کەنداوە یان نە، ئەگەر چی سەردانی ترامپ بۆعەرەبستانی سعودیەو ڕێککەوتنی ئەو وڵاتە ئەوەمان پێ دەڵێ ئەمریکا خۆی سەرپەرشتی محوەری سوننە دەکات، لە لایەکی ترەوە گومان لە ئێدارەی نوێ ی ئەمریکا دەکرێت لە ئیراق، چونکە لە ئێراق ڕێگەی خۆش کرد بە دروست بوونی حشد لە ماوەی جەنگی داعش هاوشێوەی دروست بوونی حزب اللە لە لوبنان و حوسیەکان لە یەمەن،

هەموو ئەو باسانەی سەرەوە بۆ ئەوە بوو بڵێم ئێمەی کورد لە کام محوەری سیاسین..؟ بوونمان ئەندامێتی محور بەندی یە، یاخود سەربازی محوری بەرژەوەندی دی و ولاتی دین..؟
بۆ وەڵامی ئەم پرسیارە دەبێت بگەڕێینەوە بۆ ڕووداوی 16ئۆکتۆبەر،

بە هەموو پێوەرێك ئێمەی کورد دەبوو لە محوەری ئەمریکا بین، بەڵام دابەش بوونمان و لایەنگری بەشێکی سەربازی و سیاسیمان بۆ ئێران و بێدەنگی ئەمریکا بە گرتنەوەی کەرکوك، ئەوەمان پێدەڵێت هێشتا ئێمەی کورد لە ناو محوەر بەندی ئەمریکا نەبووین وە نین، وە نەبوینەتە بەشێك لەو دوو محوەری یە، ئەمەش هۆکارەکەی روونە، ئەمریکا لە ئێراق کەسێتی تری لامەبەستە لە محوەری ئەو دابێت، بەو نیازی تەواوی ئێراق وەك محوەری خۆی بهێڵێتەوە، ئەمریکا لە 16ئۆکتۆبەر ماسیەکی گچکەی کوردانەی هاوپەیمانی کرد بە قوربانی ماسیەکەی گەورەی عەرەبی هاوپەیمانی ئێراقی(عبادی وەك وەهمی ئەمریکا)،
دوای لێدانی ساروخە بالیستیەکەی حوسیەکان لە یەمەنەوە بۆ ریاز ناوچەکە بۆ جەنگێك خۆی ئامادە دەکات،کورد ئەگەر لە محوەر بەندی یە ئەوا دەبێت نیشانەکانی دەربکەون، پشتیوانی و پشتگیری هێزە

سەربازی یەکەی بکرێت،ئەگەر وا نیە، چۆن دەتوانێت خۆی لەم جەنگە بپارێزێ.؟ ئەگەر توانی خۆپاراستنی نیە،چۆن دەبێتە ئەندامی چالاکی ئەو محوەر بەندی یە بە پرۆژەی سیاسیەوە..؟ دواتر وەك ئەنجام سود مەند بێت،؟!

بە دیدی من دوو کێشەی بنەرەتی هەیە کە کورد ناتوانێت وڵامی ئەو پرسیارانە بداتەوە، بۆ ئەوەی بتوانێت بریار بدات، سەربازی محوەری دی نەبێت، یاخود سود لە محوری سەرکەوتوو وەربگرێت لە ئەنجام،
یەکەم: کورد توانای یەکگرتنی هێزەکانی نیە لە ناو یەك محوەر دا، سلێمانی وەك جوگرافیاو دەسەلاتی سیاسی، لە ژێر هەژموونی ئێران کەرکوکیش نمونەی زیندووە، دووەم: هەولێریش وەك ناوەندی بریاری سیاسی کورد(بە بێ سلێمانی) توانای بریاری محوەر بەندی نیە، چونکە نیوە توانا معنوی و سەربازی یەکەی لە دەست ئەدات، قورساییی سیاسی و سەربازی کەمدەبێتەوە،

لە لایەکی ترەوە هێشتا روون نیە ناوەندی هەولێر وەك بریاری سیاسی کورد و هەرێم وەرگیراوە وەك ئەندامی چالاکی ئەو محوەرە ئەمریکیە، سعودیە، سوننی یە، یاخود هێشتا ئەمریکا پێگەی عبادی بە گەورەتر لە کورد دەزانرێت، وە دەبێت کورد لە ژێر چەتری ئەودابن.؟
ئەگەر ئەمە نەکرا، پرسیارێکی تر دێتە پێشەوە چۆن کورد خۆی بپارێزێت.؟ چۆن بە چ شێوەیەك نابێتە سەربازی محوری تری سیاسی ولاتان، خاکەکەی ناکاتە گۆرەپانی جەنگی وڵاتان، چاودێرانی تر بە شێوازی تر دوبارە نابێتەوە،
کورد لەم قۆناغە سیاسیە وا باشترە لە ناو حکومەتی هەرێمی کوردستان بۆ ئەوەی خۆی لە لەتبوون خۆی بپارێزێ دە سەیرکەر بێت، وا باشترە خۆی لە محوەر بەندی بپارێزێ، چونکە ئەگەر بەشدار بوو ئەوا بە یەکگرتووی نامێنێتەوە، لەت دەبێت وەك ئەوەی لە شانزەی ئۆکتۆبەر لەت بوو،

ئەگەر نەتوانرا ئەمە بکرێت، بە دیدی من هەردوو لا هەول بدەن لە ناو هەردوو محور وەك خاوەن بەرژەوەندی هەرێمی خۆیان بمیننەوە، بەڵام نەبنە دوژمنی یەکتر، تا دوای جەنگە چاوەرانکراوەکە.

ببورن من وشەی محوەرم بە کار هیناوە لە جیاتی جەمسەر.